

Barnkonventionen, kort version

- 1** Ett barn är varje människa under 18 år.
- 2** Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
- 3** Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.
- 4** Politiker som styr länder ska ansvara för att alla barn får det som de har rätt till. När det gäller barnets ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten utnyttja det yttersta av sina resurser. Där så behövs ska man samarbeta internationellt.
- 5** Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling och ska hjälpa barnet att få det som barnet har rätt till.
- 6** Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- 7** Varje barn har rätt till ett eget namn, ett medborgarskap och att känna till sitt ursprung. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att få veta vilka föräldrarna är och bli omvårdat av dem.
- 8** Varje barn har rätt att behålla sin identitet.
- 9** Ett barn ska inte skiljas från föräldrarna mot deras vilja, utom när det är för barnets bästa. Ett barn som är skilt från föräldrarna har rätt att träffa dem regelbundet.

- 10** Ett barn har rätt att återförenas med sin familj om familjen splittrats. Ansökningar från familjer som vill återförenas över statsgränser ska behandlas på ett positivt, humant och snabbt sätt.
- 11** Staten ska bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.
- 12** Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.
- 13** Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter.
- 14** Alla barn har rätt att tro på vilken gud de vill, eller ingen alls.
- 15** Barn har rätt att starta och delta i föreningar och organisationer.
- 16** Varje barns rätt till privatliv ska respekteras.
- 17** Varje barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska ta ansvar för massmediers roll när det gäller varje barns tillgång till information.
- 18** Barnets föräldrar har gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling. Staten ska hjälpa föräldrarna.
- 19** Varje barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp, vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller annan som har hand om barnet.

- 20** Ett barn som inte kan bo med sina föräldrar har rätt att få hjälp att hitta ett nytt hem.
- 21** Vid adoption ska staten tänka på barnets bästa.
- 22** Ett barn på flykt har rätt till skydd och hjälp att hitta sina föräldrar.
- 23** Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.
- 24** Varje barn har rätt till bra hälsa och rätt till sjukvård. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.
- 25** Staten ska regelbundet se till att ett barn som är omhändertaget av myndigheterna behandlas bra.
- 26** Varje barn har rätt till social trygghet, och hjälp om föräldrarna till exempel har lite pengar.
- 27** Varje barn har rätt till skälig levnadsstandard, en bostad, kläder, mat och rent vatten.
- 28** Varje barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara gratis.
- 29** Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära sig om mänskliga rättigheter.

- 30** Ett barn som tillhör en minoritet eller ursprungsbefolkning har rätt till sitt språk, sin kultur och religion.
- 31** Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.
- 32** Varje barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och arbete som är skadligt eller hindrar barnets skolgång.
- 33** Varje barn har rätt att skyddas mot droger.
- 34** Varje barn har rätt att skyddas mot sexuella övergrepp och mot att utnyttjas i prostitution och pornografi.
- 35** Ingen får köpa eller sälja ett barn. Staten ska bekämpa handel med barn.
- 36** Varje barn ska skyddas mot alla former av utnyttjande.
- 37** Inget barn får utsättas för tortyr, annan grym behandling eller bestraffning eller dödsstraff. Frihetsberövande av ett barn ska ske i enlighet med lag och får endast användas som en sista utväg och för kortast lämpliga tid.
- 38** Barn ska skyddas mot krig och inget barn får användas som soldat.
- 39** Ett barn som utsatts för övergrepp eller utnyttjande har rätt till rehabilitering och social återanpassning.
- 40** Ett barn som är anklagat för brott eller har blivit dömt för en straffbar handling har rätt att behandlas rättvist och bra.

- 41** Om det finns bestämmelser som gör mer för barns rättigheter än innehållet i barnkonventionen, gäller de bestämmelserna i stället.
- 42** Alla barn och vuxna har rätt att få reda på vad som står i barnkonventionen.
- 43-45** Regler om hur de som bestämmer i länderna ska göra för att följa barnkonventionen.
- 46-54** Regler om hur de som bestämmer i länderna ska göra för att följa barnkonventionen.